

Τίτλος πρωτοτύπου: *SOIF*

Συγγραφέας: AMÉLIE NOTHOMB

© Éditions Albin Michel, 2019

© Εκδόσεις ΣΤΕΡΕΩΜΑ Α.Ε., 2020

Για την ελληνική γλώσσα σε όλον τον κόσμο

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου συνολικά ή τμηματικά με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσον χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

ΣΕΙΡΑ: ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Φωτογραφία εξωφύλλου

Η Σινδόνη του Τορίνο ή Ιερά Σινδόνη

ISBN: 978-960-8061-85-9

Εκδόσεις ΣΤΕΡΕΩΜΑ Α.Ε. / ΣΙΟΛΑ-ΑΛΕΞΙΟΥ

Κομνητών 24, Αθήνα 11472

Τηλ. 210 6426393

Fax 210 6459312

E-mail: info@stereoma-sa.gr

<http://www.stereoma-sa.gr>

Facebook: Εκδόσεις Στερέωμα

ΑΜΕΛΙ ΝΟΤΟΜΠ

ΔΙΨΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΚΟΡΤΩ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΕΡΕΩΜΑ

ΓΝΩΡΙΖΑ ανέκαθεν πως θα με καταδικάζαν σε θάνατο. Το πλεονέκτημα αυτής της βεβαιότητας είναι ότι μπορώ να εστιάσω σ' αυτό που 'ναι άξιο της προσοχής μου: στις λεπτομέρειες.

Πίστευα ότι η δίκη μου θα ήταν μια παρωδία δικαιοσύνης. Και ήταν όντως, μα όχι με τον τρόπο που περίμενα. Αντί για τις εσπευσμένες τυπικότητες που είχα φανταστεί, μου δόθηκε το δικαίωμα να παρακολουθήσω το χοντρό παιχνίδι. Ο κατήγορος δεν άφησε τίποτα στην τύχη.

Οι εντεταλμένοι μάρτυρες παρέλασαν ο ένας μετά τον άλλον. Σαν είδα να καταφθάνει το ζεύγος της Κανά —οι πρώτοι που ελεήθηκαν απ' τη θαυματουργία μου— δεν πίστευα στα μάτια μου.

«Τούτος ο άνδρας δύναται να μεταμορφώσει το νερό σε οίνο», δήλωσε όλο σοβαρότητα ο νυμφίος.

«Μολαταύτα, περίμενε ως το τέλος της γαμήλιας τελετής για να εκδηλώσει το χάρισμά του. Απολάμβανε την αγωνία και την ταπείνωσή μας, ενώ θα μπορούσε εύκολα να μας απαλλάξει κι απ' τις δύο. Εξαιτίας του σερβίραμε το καλό κρασί έπειτα από το μέτριο. Γίναμε περίγελως στο χωριό».

Κοίταξα ήρεμα στα μάτια τον κατήγορό μου. Εκείνος μου αντιγύρισε το βλέμμα, βέβαιος για το δίκιο του.

Ο βασιλικός αξιωματούχος πήρε το βήμα για να περιγράψει την ολιγωρία που επέδειξα κατά τη θεραπεία του γιου του.

«Και πώς είναι επί του παρόντος το τέκνο σας;» ρώτησε παρορμητικά ο δικηγόρος που μου είχε ορίσει η έδρα — ο πλέον ανίκανος λειτουργός που μπορεί να συλλάβει ο νους.

«Εξαιρετικά. Αν και χαράς στο πράγμα! Με τις μαγικές δυνάμεις του, μια λέξη μόνο αρκεί».

Οι τριάντα επτά ευεργετημένοι από τα θαύματά μου έβγαλαν τ' άπλυτά τους στη φόρα. Αυτός που μου φάνηκε πλέον διασκεδαστικός ήταν ο τέως δαιμονισμένος της Καπερναούμ:

«Απ' τον εξορκισμό και εντεύθεν, η ζωή μου έγινε σκέτη κοινοτοπία!»

Ο πρώην τυφλός διαμαρτυρήθηκε για την ασχήμια του κόσμου, ο πρώην λεπρός δήλωσε ότι πλέον ουδείς τον ελεούσε, το συνδικάτο αλιέων της Τιβεριάδας με έψεξε για μεροληψία υπέρ συγκεκριμένων ψαράδων, ο Λάζαρος αφηγήθηκε πόσο φριχτό ήταν το να ζεις με την αποφορά του πτώματος κολλημένη στο πετσί σου.

Προφανώς, δεν είχαν χρειαστεί δωροδοκία, μήτε καν ενθάρρυνση. Ήρθαν όλοι να καταθέσουν εναντίον μου οικεία βουλήσει. Κάμποσοι είπαν πόσο τους ανακούφιζε η δυνατότητα να βγάλουν τα σώψυχά τους ενώπιον του ενόχου.

Ενώπιον του ενόχου.

Η ψυχραιμία μου είναι απατηλή. Έδωσα αγώνα για ν' ακούσω όλη αυτήν τη λιτανεία δίχως ν' αντιδράσω. Κάθε φορά, κοιτούσα τον μάρτυρα κατάματα, χωρίς άλλη έκφραση πέρα από μια μειλίχια σαστισμάρα. Κάθε φορά, μου αντιγύριζαν το βλέμμα παγερά, με αψηφισιά και περιφρόνηση.

Η μάνα ενός παιδιού που είχα γιατρέψει έφτασε στο σημείο να μου προσάψει ότι της κατέστρεψα τη ζωή.

«Όταν ήταν άρρωστος, ο μικρός καθόταν φρόνιμα. Τώρα τρέχει πέρα-δώθε, σκούζει, κλαίει, δεν βρίσκω στιγμή ησυχία, έχω χάσει τον ύπνο μου».

«Εσείς δεν ζητήσατε τη θεραπεία του υιού σας;» ρώτησε ο συνήγορος υπεράσπισης.

«Σαφώς — να τον γιατρέψει, όχι να τον κάνει ίδιο με τον διάολο που ήταν πριν αρρωστήσει».

«Ίσως θα 'πρεπε να το 'χατε διευκρινίσει».

«Παντογνώστης δεν είναι;»

Πολύ καλή ερώτηση. Γνωρίζω πάντα το τι, και ποτέ το πώς. Ξέρω πάντα το κατηγορούμενο και ποτέ το επίρρημά του. Οπότε, όχι, δεν είμαι παντογνώστης: ανακαλύπτω τα επιρρήματα βαθμηδόν, και μένω πάντα άναυδος. Καλά λένε ότι ο διάβολος παραφυλάει στις λεπτομέρειες.

Στην πραγματικότητα, όχι μόνο δεν χρειάστηκε να τους εξωθήσουν προς το κατηγορητήριο, αλλά ήταν κάτι που οι ίδιοι ποθούσαν αφάνταστα. Η συγκατάθεση με την οποία καταφέρονταν εναντίον

μου μ' άφησε εμβρόντητο. Ιδίως τη στιγμή που οι μαρτυρίες τους ήταν απολύτως περιττές. Όλοι ήξεραν πως θα καταδικαζόμουν σε θάνατο.

Η προφητεία δεν κρύβει το παραμικρό μυστήριο. Γνώριζαν τις δυνάμεις μου και μπορούσαν να αντιληφθούν πως δεν τις χρησιμοποιούσα για τη σωτηρία μου. Ως εκ τούτου, δεν είχαν ουδεμία αμφιβολία ως προς την έκβαση της όλης υπόθεσης.

Για ποιον λόγο επέμειναν στην επιβολή αυτής της άσκοπης ατίμωσης; Το αίνιγμα του κακού είναι ένα τίποτα σε σύγκριση με το αίνιγμα της μετριότητας. Στις καταθέσεις τους, ένιωθα την απόλαυσή τους. Ηδονίζονταν με το να καμώνονται τους δύσμοιρους ενώπιόν μου. Η μόνη τους απογοήτευση ήταν ότι η οδύνη μου δεν ήταν περισσότερο ορατή. Όχι πως ήθελα να τους στερήσω αυτήν την ηδονή, αλλά η κατάπληξή μου υπερίσχυε της αγανάκτησης.

Άνθρωπος είμαι, και τίποτα το ανθρώπινο δεν μου είναι ξένο. Κι ωστόσο αδυνατώ να κατανοήσω τη φύση αυτού που τους κυρίευε την ώρα που με διέσυραν με τις τερατολογίες τους. Και θεωρώ πως

η αδυναμία μου να αντιληφθώ το φαινόμενο αυτό συνιστά αποτυχία, προσωπικό μου έλλειμμα.

Ο Πόντιος Πιλάτος είχε λάβει συγκεκριμένες οδηγίες για το άτομό μου, και η ενόχλησή του ήταν εμφανής, όχι επειδή του ήμουν έστω και κατ' ελάχιστον συμπαθής, αλλά επειδή οι μαρτυρίες εξερέθιζαν τη λογική του. Η εμβροντησία μου τον σάστιζε — ήθελε να μου δώσει τη δυνατότητα να διαμαρτυρηθώ ενάντια στον χείμαρρο της ανοησίας:

«Κατηγορούμενε, δεν έχεις τίποτα να πεις;» με ρώτησε με έκφραση νοήμονος όντος που απευθύνεται σε όμοιό του.

«Όχι», αποκρίθηκα.

Εκείνος κούνησε το κεφάλι, σαν να συλλογιόταν ότι δεν είχε κανένα απολύτως νόημα να τείνεις χείρα βοήθειας σ' έναν άνθρωπο που αδιαφορεί σε τέτοιο βαθμό για την ίδια του τη μοίρα.

Στην πραγματικότητα, δεν είπα τίποτα διότι είχα ένα κάρο πράγματα να πω. Κι αν άνοιγα το στόμα μου, δεν θα κατάφερα να κρύψω την περιφρόνησή μου — ένα αίσθημα που με βασανίζει. Είχα υπάρξει άνθρωπος για αρκετό χρόνο και ήξερα ότι ορισμένα

συναισθήματα δεν μπορείς να τα καταπνίξεις. Αυτό που έχει σημασία είναι να τα αφήσεις να παρέλθουν δίχως να γυρέψεις να τους εναντιωθείς: κατ' αυτόν τον τρόπο δεν αφήνουν το παραμικρό ίχνος.

Η χλεύη είναι ένας κοιμώμενος δαίμων. Και ο δαίμων που αδρανεί, αργά ή γρήγορα μαραίνεται. Όταν βρίσκεσαι στο εδώλιο, τα λόγια σου αξίζουν όσο και οι πράξεις. Σιγάζοντας τη χλεύη μου, εμπόδιζα τη δράση της.

Ο Πόντιος Πιλάτος συσκέφθηκε με τους συμβούλους του:

«Ότι οι ανά χείρας μαρτυρίες είναι ψευδείς αποδεικνύεται από το γεγονός ότι ο εν λόγω άνδρας δεν προβαίνει στην παραμικρή μαγική πράξη προκειμένου να σωθεί».

«Δεν είναι αυτό το κίνητρο για το οποίο απαιτούμε την καταδίκη του».

«Ξέρω. Δεν έχω ενδοιασμούς ως προς αυτό. Μόνο που θα προτιμούσα να μην έχω την αίσθηση πως όλο αυτό βασίζεται σε μια παρωδία!»

«Στη Ρώμη, ο λαός θέλει άρτον και θεάματα. Εδώ, θέλουν άρτον και θαύματα».

«Κατανοητό. Εφόσον το ζήτημα είναι πολιτικό, δεν έχω αντιρρήσεις».

Ο Πιλάτος σηκώθηκε και δήλωσε:

«Κατηγορούμενε, θα σταυρωθείς».

Μου άρεσε πολύ η λακωνικότητά του. Το μεγαλοφυές των λατινικών είναι ότι δεν σκοντάφτουν ποτέ σε πλεονασμούς. Θα ήταν φριχτό αν έλεγε: «Θα εκτελεστείς στον σταυρό». Η σταύρωση είναι ταυτόσημη με την εκτέλεση.

Μολαταύτα, η άρθρωση της ετυμολογίας είχε το αναμενόμενο αποτέλεσμα. Κοίταξα τους μάρτυρες κι ένιωσα την ετεροχρονισμένη ενόχλησή τους. Ωστόσο, όλοι τους ήξεραν ότι θα καταδικαζόμουν και είχαν εξωθήσει τον ζήλο τους στα άκρα, συμβάλλοντας ενεργά στην επιβολή της ποινής. Και τώρα προσποιούνταν πως έβρισκαν την ποινή υπερβολική και ότι η βαρβαρότητα της όλης διαδικασίας τους είχε αφήσει ενεούς. Ορισμένοι πάσχιζαν να τραθήξουν το βλέμμα μου, για να διαχωρίσουν τη θέση τους απ' αυτό που θα συνέβαινε στη συνέχεια. Κι εγώ απέστρεφα τα μάτια.

Δεν ήξερα πως έμελλε να πεθάνω κατ' αυτόν

ΔΙΨΑ

τον τρόπο. Δεν επρόκειτο για αμελητέο μαντάτο. Η πρώτη σκέψη μου ήταν ο πόνος. Το ηθικό μου γυμνώθηκε: δεν το χωρά ο νους τέτοιο μαρτύριο.